GLOBALLY RAW: ON RAW FOODISM AND ITS VOCABULARY

Ioana Alexandrescu, Assist. Prof., PhD, University of Oradea

Abstract: Raw foodism is a growing trend in a society that is increasingly interested in the effects of food on the human body. This alimentary habit is also reflected by a sui generis vocabulary whose characteristics we aim to examine in our study. The corpus analyzed, in English, French, Spanish and Romanian, allows us to observe the circulation of words between these languages.

Keywords: raw food, vocabulary, neology, lexicography, morphology.

Asistăm, în ultimul timp, la o creştere fără precedent a cererii şi ofertei de informaţii şi produse din domeniul sănătăţii şi al stilului de viaţă. Citând titlul unei cărţi dedicate acestui subiect, sectorul numit în lumea anglofonă „Health and Wellness" este „the next trillion dollar industry" (Pilzer 2007). Alimentele, conservanţii alimentari, suplimentele de diverse tipuri sunt adesea dezbătute de media, iar studiile sau presupunerile privind impactul lor asupra sănătăţii umane sunt, virtual, la un „click" distanţă de oricine.

Abundenţa informaţiei disponibile multiplică, totodată, opţiunile privind modul de viaţă, posibilităţile elective în ceea ce priveşte, de pildă, alimentaţia, în funcţie de parametrii luaţi în calcul: etica animală, ecologia, producţia locală versus import etc. Practicile alimentare—diete pentru unii, moduri de viaţă pentru alţii—, se înscriu adesea pe orbita unei tendinţe ce propovăduieşte consumul de alimente cât mai „naturale", contrare agriculturii sau creşterii de animale intens manipulate prin pesticide, fungicide, antibiotice etc., sau procesate industrial spre conservare. Această tendinţă poate fi înscrisă, la rândul ei, într-o atitudine potrivnică manipulării populaţiei în scopuri băneşti sau chiar eugenice, conform unor voci amatoare de conspiraţionism. De asemenea, manifestă o componentă nostalgică, de privilegiere a formelor tradiţionale, artizanale, din trecut: alimentele bio, „de la ţărani",„dupa reţeta bunicii" etc. Tot pe filonul întoarcerii spre trecut, dar şi mai departe în timp, pot fi înscrise dietele care afirmă idealul unei alimentaţii pe baze preistorice şi de cod genetic, cum sunt, de exemplu, dieta paleo şi cea a grupelor sanguine.

Împreună cu lărgirea spectrului de alegeri dietetice, intens argumentate de propovăduitori, se produce şi extinderea pieţei, având loc ceea ce Lang şi Heasman (2004) au numit „the global battle for mouths, minds and markets": apar nişele *raw*, cu biscuiţi deshidrataţi şi miere nepasteurizată, cărţile de reţete sau de transformare personală, blogurile cu acelaşi subiect, centrele *detox* etc. Vedetele confirmate din alimentaţie, adesea numite „super foods", alimentele minune –uleiul de măsline, vinul roşu, ceaiul verde— îşi păstrează poziţia, dar li se adaugă şi alte aspirante la statut: uleiul de cocos, maca etc. Practicile alimentare se specializează şi obţin vizibilitate, în principal graţie internetului, iar Wikipedia le defineşte după modelul curentelor literare, cu principii de bază, reprezentanţi faimoşi, texte fondatoare etc. Aflăm că există frutarieni, lichidarieni, breatharieni etc., modalităţi tratate în detaliu de Wikipedia, unde articolul „Omnivore" cuprinde mai ales o taxonomie a speciilor omnivore, abordându-se, prin urmare, în mod diferit ceea ce se consideră a fi norma alimentară şi abaterile de la ea, practicile alimentare alternative.

Dintre acestea, practica *raw* (*raw food*) are ca principiu de bază faptul că alimentele nu trebuie supuse unor temperaturi mai mari de aproximativ 40 de grade Celsius, pentru a nu li se degrada enzimele. La baza acestui curent se află convingerea că alimentele vii, crude, *raw*, se asimileaza mult mai bine decât cele gătite sau conservate prin pasteurizare. Bucataria *raw* foloseşte, pentru a procesa alimentele, procedee precum fermentarea, gătirea şi uscarea la temperaturi mici, extragerea de suc şi omogenizarea –activităţi care sunt

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)

realizate, îndeobște, cu ajutorul unor aparate ale căror nume ilustrează adesea interesante fenomene de neologie în limba română: *slow cooker*, deshidrator, blender etc. Chiar și anumite cuvinte deja încetățenite, de pildă, *storcător*, primesc determinanți care, deși nu sunt în sine neologisme, formează o sintagmă nouă prin calc lexical de structură morfematică.

Astfel, în bucătăria *raw*, se preferă, adesea, storcătorul *prin masticare / prin masticație* (de la *masticating juicer*), deoarece nu încălzește sucul, nedistrugând, prin urmare, prețioasele enzime. În publicitatea dedicată unui astfel de storcător, citim :

Champion Juicer este storcătorul prin masticare original, şi produce sucuri mai nutritive prin acţiunea sa de masticare. „Masticare" înseamnă „a mesteca" şi este exact ce fac lamele din oţel inoxidabil ale storcătorului Champion Juicer. Prin utilizarea forţei de măcinare asupra alimentelor pe care vreţi să le stoarceţi, sunt eliberate mai multe substanţe nutritive din celulele plantelor, făcând sucul mai aromat, cu o culoare mai intensă, şi cel mai important dintre toate, mai hrănitor. (beorganic.ro)

Observăm, în exemplul de mai sus, evidenta compoziție prin repetiție a mesajului: de trei ori masticare, repetat sinonimic prin a mesteca, de șase ori adverbul mai, de două ori adectivul „nutritive", repetat sinonimic și prin hrănitor. Repetiția în definirea modului de procesare se datorează în mod clar faptului că se consideră a fi un principiu nou pe piață, care nu îi este familiar cumpărătorului, în timp ce repetiția la nivelul rezultatului e destinată a convinge. De asemenea, observăm, traducerea lui „masticare" prin „a mesteca", ceea ce ar fi corect dacă primul ar fi cuvântul italian și al doilea, traducerea lui în română; în cazul de mai sus, era de preferat echivalarea substantivelor „masticare" / „mestecare".

Conform DEX (1998), *a mastica* înseamnă: „vb.I.Tranz.(Livr.) A mesteca alimente, substanțe etc. Suplimentul de informație este oferit de lema *Masticator* 1**.**Adj.Care servește la masticație, care se referă la masticație. ◊*Mușchi masticator*= fiecare dintre mușchii situați între cele două maxilare, care pun în mișcare falca inferioară. 2. S. n.Mașină cu ajutorul căreia se efectuează operația de amestecare și fărâmițare a cauciucului natural brut. – Din fr.Masticateur."

In franceză, *masticateur* apare în *Trésor de la langue française* ca adjectiv și ca substantiv masculin; ca cel din urmă, cu sensurile „a) Appareil servant à broyer les aliments. (Ds *Nouv. Lar. ill.-Lar. Lang. fr.*).b) Appareil servant à broyer une substance. *Thomas Hancock, dont le masticateur construit en 1818-1820 permet de transformer le caoutchouc en une matière pétrissable et donc la fabrication d'objets en caoutchouc* (*Industr. fr. caoutch.*, 1965, p.6) ".

Atât *mastiquer* cât și *a mastica* sunt lipsite de referirea la cauciuc în definițiile lor, în timp ce substantivelor *masticateur* și *masticator,* aceasta le este integrată, cu titlu de exemplu, în cazul primului. În schimb, *The American Heritage Dictionary of the English Language* (2000), oferă lexemului *masticate* următoarele accepții: „*v.tr.* 1.To chew (food). 2.To grind and knead (rubber, for example) into a pulp. *v.intr.* To chew food".

În același dicționar, *chew* este definit în modul următor:„v.tr. 1.To bite and grind with the teeth; masticate. 2. To meditate on; ponder: chew a problem over. v.intr. 1**.**To make a crushing and grinding motion with the teeth. 2. To cogitate; meditate: chewed on the difficulties ahead." *Merriam-Webster* permite ca *chew* să fie legat de dinți doar prin imitație, *als ob,* în definiția „*transitive verb* 1 : to crush, grind, or gnaw (as food) with or *as if* (sublinerea noastră) with the teeth: masticate 2 to injure, destroy, or consume as if by chewing—usually used with up <chewing up profits>."

Există ocurențe și ale sintagmei *chewing juicer*, însă sunt minoritare, *masticating juicer* find preferat probabil datorită tehnicismului considerat a se potrivi mai bine unui aparat, apoi datorită faptului că el mestecă și nu este mestecat (*chewing gum, chewing pill*);

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)

cel mai adesea, se folosește alături de *masticating,* pentru a explica procesul, așa cum se întâmpla și în exemplul în română.

În DEX, avem „*a mesteca ,méstec,*vb.I.Tranz. A sfărâma un aliment cu dinții și a-l amesteca în gură (pentru a-l înghiți). ♦ A învârti ceva (cu limba) în gură. ♦ Fig. A pune la cale; a plănui.” În NODEX (2002), „*a mesteca* méstec *tranz.* 1) *(alimente)* A sfărâma cu dinții (în gură), înmuind cu salivă (pentru a înlesni înghițirea și digerarea). 2) A învârti în gură cu limba. ~ gumă.” Într-adevăr, guma nu e sfărâmată pentru a fi înghițită, dar dinții par să participe, totuși, la mestecarea ei.

În spaniolă, există *masticar* și *mascar*, primul fiind definit de DRAE ca „tr.Triturar la comida con los dientes u otros órganos bucales análogos”, iar al doilea, ca „partir y triturar algo con la dentadura”. Problema care se poate ridica în primei definiții este că *análogo,* folosit ca determinant al lui *órgano*, are o definiție specială dată de același dicționar: „análogo, ga**.** (Del lat. *analŏgus*, y este del gr. Ἀνάλογος). 1. adj. Que tiene analogía con algo. 2. adj. *Biol.* Dicho de dos o más órganos: Que pueden adoptar aspecto semejante por cumplir determinada función, pero que no son homólogos; p. ej., las alas en aves e insectos”. Iar în ceea ce privește definiția dată lui *mascar*, având în vedere că exemplul propus se referă la guma de mestecat, dezavantajul este că atât *triturar*, cât și *partir* cuprind o semă a ruperii în bucăți greu de atașat mestecării unei gume.

Storcătoarele prin masticare pot fi de două feluri: *cu un ax melcat* (*canelat*) sau cu ax *dublu melcat. Melcat* nu apare in DEX, ci doar în *Dicționar de Sinonime* (2002)—„melcat adj. v. *ciut, spiralat”* —și în dicționare ortografice. În engleză, sintagmele folosite sunt *single gear* sau *single auger,* respectiv *twin gear juicer*. În franceză, aparatele poartă numele de *extracteur à / de jus à vis unique,* respectiv *à double broyeur,* sau *à double vis,* sau *à vis de deux phases,* sau *à vis jumelées.* În spaniolă, avem *extractor por masticación de un solo eje,* respectiv *de doble eje.* Uneori, celui de-al doilea tip de storcător, cel cu dublu ax, i se atașază determinantul *triturating,* spre a-l deosebi de primul, dar această diferențiere nu pare să se fi răspândit în afara spațiilor anglofone. În fine, aceste storcătoare pot primi și numele de storcătoare *prin presare / presare la rece,* din *cold-press juicer, extracteur de jus à pression à froid,* sau *slow-juicer,* tradus *exprimidor /extractor lento* (sp.), *extracteur lent / à vitesse lente / à rotation lente* (fr.), *storcător lent*. În spaniolă, avem sinonimele *extractor* și *exprimidor/a* pentru a denumi aparatul, deși al doilea este mai degrabă folosit pentru storcătorul de citrice (*citrus press, pressoir*), cu toate că definiția lui în DRAE nu menționează acest lucru „1.m.Instrumento usado para estrujar la materia cuyo zumo se quiere extraer”. *Extractor* este definit ca: „aparato o pieza de un mecanismo que sirve para extraer”, preferându-se generalul unei mențiuni referitoare la suc, deși vorbitorii îl vor asocia cu acesta în ciuda absenței determinantului *de jugo/de zumo,* în timp ce *extractor de humo,* de exemplu, va avea nevoie de determinant.

Un alt aparat adesea folosit în bucătăria *raw* este anglicismul neadaptat *blender,* absent din DEX și neasimilabil lexemului *mixer*, definit ca „aparat electric care serveste la amestecarea, baterea alimenteror”, sau *malaxor*, datorită absenței ideii de transformare în lichid, repetat menționată de dicționarele limbii engleze (*Collins English, The American Heritage, Merriam-Webster*), în ciuda faptului că pentru verbul *blend* acestea nu mai menționeaza lichiditatea. În spaniolă, se folosește *licuadora:* „1. f. Aparato eléctrico para licuar frutas u otros alimentos.” (DRAE) *Licuar* este „hacer liquida una cosa solida o gaseosa” (DRAE), iar uneori i se spune astfel și extractorului. În franceză se folosește *mélangeur* și *blender*. Produsul rezultat se numește *smoothie* în engleză -„a thik, cold drink that is made of fruit mixed with milk, yougurt or juice” (*Merriam-Webster*). În română, s-a importat *smoothie*, în spaniolă, există *licuado „*1.m.*Arg.*,*El Salv.*,*Hond.*,*Méx.*y*Ur.* Bebida que se prepara a base de frutas licuadas con leche o con agua” (DRAE) și, mai ales în Spania, *batido:* „bebida que se hace batiendo helado, leche u otros ingredientes” (DRAE). În

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)

francez,ă se foloseste *smoothie*, deși există *frappé aux fruits*, cu același sens, dar fără succes. Iar sucul din extractor este *freshly pressed juice, jus fraîchement pressé, jugo / zumo de fruta exprimida*, pentru a se diferenția de cele pe bază de concentrat. În română s-a preferat copierea unei părți din sintagma engleză și vorbim de un „*fresh* de portocale", când în engleză nu avem „an orange fresh". Se remarcă faptul că, dintre limbile comparate aici, doar româna evită folosirea lexemului *suc* pentru a se referi la acest produs, ceea ce se poate explica, în ciuda absenței oricărei remărci asupra acestui detaliu în DEX, prin faptul că prin *suc* se înțelege adesea băutura răcoritoare, *refresco* (sp.), *soda (soft drink)* (en.), *soda (boisson gazeuse)* (fr.).

Un alt aparat folosit cu preponderență în bucataria *raw* este *deshidratorul*, în engleză *dehydrator*, „a device that dehydrates" (*Collins*), Nu apare în *Cambridge dictionaries online*, dar apare în *American Heritage* ca „dehydrator 1. a substance, such as sulfuric acid, that removes water. 2. An appliance or an engineered system designed to remove water from substances such as absorbents or food". Este prezent în NODEX –deshidratór ~oáre *n.*Instalație pentru uscarea fructelor și legumelor prin deshidratare. /*a deshidrata* +suf.~*tor*— , dar nu și în DEX. În DN, avem „deshidratór *s.n* .Aparat folosit pentru uscarea fructelor și a legumelor", iar în MDN, „deshidratór / deshidratatór *s. n.*1. produs avid de apă, folosit pentru deshidratare. 2. aparat pentru uscarea fructelor, legumelor prin ventilare naturală sau artificială. (< fr.*déshydrateur*)". În această a două variantă, *deshidratator,* apare și în DEX (2009), ca „ventilator pentru uscarea fructelor si a legumelor", deși forma folosită cu preponderență în domeniul *raw* este *deshidrator*. În *Trésor de la langue française* pare *déhydrateur*, în timp ce în DRAE nu avem *deshidratador*, formă ce alternează cu femininul *deshidratadora,* probabil în funcție de perceperea lui ca determinând lexemul *aparato,* respectiv *máquina*.

Trecând de la instrumentele bucătăriei *raw* la ingredientele ei, am abordat acest subiect și în Alexandrescu Cano (2014). Odată cu circulația mărfurilor, circulă cuvintele, iar, în contextul globalizării, vorbitorul are acces la noi lexeme adesea datorită unei etichete de pe un produs. Cu fenomenul *raw* au pătruns și la noi cuvinte ca *lucuma* sau *mezquite/mesquite,* care nu apar în DEX, nici în dicționare de limba franceză (*Le Grand Robert, Trésor de la langue française*), însă apar în cele de limbă engleză (*Merriam-Webster, American Heritage*), precum și în DRAE, fiind, de altfel, cuvinte originare din limbile quechua (lucuma) și nahuatl (mezquite). În mod surprinzător, DRAE nu include *spirulina*, deși această algă este comună în alimentația, de pildă, a mexicanilor. Nici dicționarul menit să înregistreze spaniola vorbită în Mexic (DEM) nu îi acordă articol, în timp ce *El Diccionario Académico de Americanismos,* da, precum și cele de limba engleză (*Merriam-Webster, Collins, American Heritage*).

Un fenomen demn de a fi menționat, de domeniul exclusiv al limbii engleze, privește folosirea cuvântului *cacao* în context *raw*, opunându-l tradiționalului *cocoa*. Conform *Online Eytmology Dictionary, cocoa* a apărut în ediția din 1707 a *Johnson's Dictionary,* prin contaminare cu *coco,* care se afla alături. A rămas sute de ani sub forma aceasta, nesancționată, probabil, datorită faptului că se pronunța mai ușor, iar acum, odată cu fenomenul *raw,* se corectează, se rescrie conform originalului, într-un act de purism și totodată de apropiere de celelalte limbi. Motivele acestui exercițiu de recuperare au legătură cu piața *raw,* dorindu-se a se marca faptul că lexemul *cacao* se referă la presarea la rece a boabelor de cacao neprăjite, păstrându-se enzimele, în timp ce *cocoa* a fost prajită la temperaturi ridicate. I s-ar fi putut spune pur și simplu *raw cocoa*, dar a existat, probabil, și dorința de a se sublinia că e vorba de praful de cacao, nu de băutura gata preparată sau de amestecuri de cacao cu zahăr și vitamine. Totodată, marketingul nu poate să omită faptul că originalul sună mai exotic, având în vedere o tendință existentă în bucătăria *raw* spre exotism, în contrast cu tendința spre tehnicisme referitor la aparate.

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)

Un alt ingredient intens folosit în bucătaria raw, *cajuul*, adesea folosit în compoziții ce doresc a înlocui lactatele, este absent din DEX, existând, in versiunea sa online, o trimitere directă la *acaju*, căruia îi este dat sinonimul *mahon*. Această asimilare a cajuului cu mahonul există și în franceză și este explicată de *Trésor de la langue française* astfel:

Du guarani, tupi-guarani *aca-iu* transformé en *caju* en portugais duquel il est passé en français. En France, la forme « cajou » est préférée à la forme « acajou » pour éviter toute confusion, les anacardiers ne faisant pas partie de la famille des arbres appelés acajou. Dans certaines contrées francophones d'Afrique de l'Ouest notamment, la forme « acajou » est prépondérante dans l'usage.

Lexemul care îi corespunde în română este *anacard*: „fructul anacardierului" (DEX 2009); „*anacardier, anacardieri,*s. m.Arbust tropical din al cărui fruct comestibil se extrage o substanță folosită la lustruirea mobilelor. [Pr.:-*di-er*] — Dinfr.anacardier" (DEX 2009). Totuși, acest lexem este rar folosit pe piața românească, produsul fiind numit, în majoritatea cazurilor, *caju*, existând chiar posibilitatea ca *anacard* să nu fie recunoscut de cumpărători, iar produsul să nu poată fi vândut. În engleză, se folosește *cashew nut*, în franceză, *noix de cajou* și *anacarde*, în Quebec, *cachou*, în Spania, *anacardo*, în Uruguay, *castaña de cajú*, *nuez de la India* în Mexic (sau *marañón*, în sud), *jocote marañón* în Guatemala etc. Avem, prin urmare, un fruct ce beneficiază de multiple variații lexicale, atât în cadrul unei singure limbi, cât și în diferintele variante diatopice ale unei limbi, respectiv franceza și spaniola, în exemplele date.

Daca, în lexemele din câmpul instrumentarului și al ingredientelor, am putut observa anumite fenomene de inovație lingvistică nelexicalizate, dar nu lipsite de posibilități de lexicalizare la un moment dat, în funcție de răspândirea lor, unul dintre aspectele cele mai interesante ale bucătăriei *raw*, din punct de vedere lingvistic, aparține neologiei idiolectale și se manifestă, în special, în vocabularul gravitând în jurul rețetelor. Avem de a face aici cu o creativitate lexicală exuberantă, expresivă, personală, puternic subiectivă, dar care urmează, totuși, anumite principii reperabile în urma observării unor bloguri cu astfel de rețete, în limbile abordate în lucrarea de față. Exemple ale acestei creativități puternic impregnate de ludism sunt lexeme ca *rawsome (*de la *awsome), carawmelo (caramelo), crawssant (croissant), rawdia (rodia)* etc, pentru a da câte unul pentru fiecare dintre cele patru limbi. În formarea acestor unități, operează procedee ca următoarele:

1. înlocuirea unei părți (silabă, literă) din cuvantul original cu *raw*, anglicism indicator al acestui tip de dietă sau stil de viață:

a) în prezența omofoniei aproximative: *Rawmania* (România), *rawdia* (rodia), *rawllitos* (rollitos), *rawscon* (roscón), *maestraw* (maestro), *rawmance* (romance), *turrawn* (turrón), *polvorawnes* (polvorones), *rawmekins* (ramekins), *rawnut* (donut), *grawing* (growing).

b) în absența acesteia: *Tiramiraw* (tiramisu), *rawmesan* (parmesan), *rawsagna* (lasagna), , *rawburguesas* (hamburguesas)

2. înlocuirea întregului lexem cu *raw*, pe baze omofonice: „lupul cel raw", scrie Olivia Steer, promotoare a mișcării raw.

În franceză, se folosește adesea *cru* pentru a creea cuvinte conform procedeelor de mai sus, de pildă *crusine* (cuisine), *crutella* (nutella) etc. În afară de substantive precum cele menționate, se pot crea verbe (*crusiner, rawify, graw* etc), adjective ca *rawial, rawsome, rawlicious, rawdorable* etc.

Pe scurt, bucataria raw oferă un abundent material de studiu pentru cei interesați de teme ca globalizarea lingvistică, circulația cuvintelor între limbi, neologia, prezentându-se ca un fenomen actual demn de a fi urmărit nu doar din punct de vedere gastronomic, antropologic sau sociologic, ci și din punct de vedere lingvistic.

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)

Bibliografie:

Alexandrescu, Ioana, Cano Silva, Octavio. „Les mots *raw* de la cuisine crue". *Révue d'Etudes Françaises*, 19 (2014), (în curs de publicare).

The American Heritage Dictionary of the English Language, 5th edition. Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company, 2011.

Cambridge dictionaries online, http://dictionary.cambridge.org/

Collins English Dictionary, http://www.collinsdictionary.com/

DAA – Asociacion de Academias de la Lengua Española, *Diccionario de americanismos*. Madrid: Santillana, 2010.

DEM – Lara, Luis Fernando (dir.). *Diccionario del español de México,* Mexico: El Colegio de Mexico, 2010.

DEX 98 - *Dicționarul explicativ al limbii române*, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan", București: Editura Univers Enciclopedic, 1998.

DEX 09 - *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan - Alexandru Rosetti", București: Editura Univers Enciclopedic, 2009.

DN – Marcu, Florin, Maneca, Constant. *Dicționar de neologisme*, București: Editura Academiei, 1986.

DRAE - *Diccionario de la Real Academia Española*, Diccionario de la lengua española. 22a. ed. Madrid: Espasa, 2001.

Le Grand Robert. Grand Robert de la langue française. Dictionnaire 2.0. 2014. (electronic)

Lang, Tim, Heasman, Michael. *Food Wars: The Global Battle for the Mouths, Minds, and Markets*. London: Earthscan, 2004.

MDN – Marcu, Florin. *Marele dicționar de neologisme*, București: Saeculum, 2000.

NODEX - *Noul dicționar explicativ al limbii române*, București: Litera Internațional, 2002.

Mish, Frederick C., *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary*, Eleventh Edition, 2003.

Online Etymology dictionary, http://www.etymonline.com/

Pilzer, Paul Zane. *The New Wellness Revolution: How to Make a Fortune in the Next Trillion Dollar Industry*, New York: Wiley, 2007.

Seche, Mircea, Seche, Luiza. *Dicționar de sinonime*, București: Litera Internațional, 2002.

TLFi - *Le Trésor de la langue française informatisé,* http://atilf.atilf.fr/

dexonline.ro

www. beorganic.ro

www.kijimunas-kitchen.net

www.oliviasteer.ro

www.rawdia.ro

BDD-V99 © 2014 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:48:00 UTC)